

بررسی فقهی تغییر جنسیت

www.ketab.ir

سید محمدرضا علم هدایی

سرشناسه : علم هدایی، سید محمد رضا، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور : بررسی فقهی تغییر جنسیت/ سید محمدرضا علم هدایی.
مشخصات نشر : تهران: میراث شرق ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۳۳۳ ص.
شابک : 978-622-7983-77-7
وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه:ص. ۲۰۸-۲۳۲.
موضوع : تغییر جنسیت (فقه)
(Sex change) Islamic law

رده‌بندی کنگره : BP ۱۹۸/۶
رده‌بندی دیویی : ۲۹۷/۳۷۹
شماره کتاب‌شناسی ملی : ۸۷۳۸۱۱۶
اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی : فیبا

انتشارات میراث شرق

آدرس انتشارات: تهران، منطقه ۶ خیابان کریمخان زند، خیابان حافظ شمالی، کوچه امیر رحمانی، پلاک ۳، واحد ۱۰، کدپستی: ۱۵۹۳۹۱۷۶۳۶

تلفن ۰۹۱۲۰۶۹۱۸۲۰

info@sharghs.ir

www.sharghs.ir

بررسی فقهی تغییر جنسیت

سید محمدرضا علم هدایی

حروف چینی: نشر زاگرس مونترال

صفحه‌آرا: سیده زهرا هاشمی عزیزی

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: زاگرس

چاپ اول بهار ۱۴۰۱

تیراژ ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۸۳-۷۷-۷

کلیه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

- سخن ناشر ۹
- بخش اول: مفاهیم و کلیات**
- فصل اول - تعریف تغییر جنسیت ۱۳
- بحث اول: تغییر جنسیت در لغت ۱۳
- بحث دوم: تغییر جنسیت در اصطلاح پزشکی ۱۳
- بحث سوم: تغییر جنسیت در اصطلاح فقهی ۱۴
- فصل دوم - اقسام انسان از جهت جنسیت ۱۶
- بخش اول: ختنی ۱۷
- بخش دوم: ممسوح ۵۸
- فصل سوم - اقسام تغییر جنسیت ۶۱
- قسم اول: دست‌کاری در جنس جنین در مرحله نطفه ۶۱
- قسم دوم: تغییر جنسیت در افراد سالم ۶۱
- قسم سوم: تغییر جنسیت در ختنی ۶۳
- قسم چهارم: تغییر جنسیت در افراد ممسوح ۶۴
- قسم پنجم: تغییر جنسیت در ناراضیان جنسی ۶۵
- قسم ششم: تغییر جنسیت در حیوانات ۶۵

بخش دوم: بررسی فقهی حکم تکلیفی تغییر جنسیت

- فصل اول - دست‌کاری در جنس جنین در مرحله نطفه برای تعیین جنسیت ۶۹
- فصل دوم - تغییر جنسیت در افراد سالم ۷۲
- دیدگاه اول: حرمت ۷۲
- دیدگاه دوم: جواز ۱۳۶
- فصل سوم - تغییر جنسیت در خنثی ۱۵۰
- گفتار اول: تغییر جنسیت در خنثای مشکل ۱۵۰
- گفتار دوم: تغییر جنسیت در خنثای غیر مشکل ۱۸۲
- خلاصه مباحث فصل دوم (تغییر جنسیت در خنثی) ۱۹۱
- فصل چهارم - تغییر جنسیت در افراد ممسوح ۱۹۳
- بخش اول: عبارات علما در این مسئله ۱۹۴
- بخش دوم: حکم تکلیفی تغییر جنسیت در این مسئله ۱۹۵
- بخش سوم: وظیفه قبل از عمل جراحی ۱۹۷
- فصل پنجم - تغییر جنسیت در ناراضیان جنسی ۱۹۹
- بخش اول: اقسام ناراضیان جنسی ۱۹۹
- بخش دوم: تغییر جنسیت به منظور کشف جنسیت واقعی ۲۰۱
- بخش سوم: تغییر جنسیت به منظور تبدیل شدن به جنس مطلوب ۲۰۵

فصل ششم - تغییر جنسیت در حیوانات ۲۱۳

بخش سوم: فروع مسئله تغییر جنسیت

فرع اول: ترتب آثار جنس مخالف بعد از تغییر جنسیت ۲۲۱

فرع دوم: تغییر جنسیت یکی از دو زوج و مسئله مهر ۲۲۹

مطلب اول: بطلان ازدواج در صورت تغییر یافتن جنسیت یکی از دو زوج ۲۲۹

مطلب دوم: لزوم پرداخت مهریه بر مرد بعد از تغییر جنسیت و بطلان عقد ۲۳۴

فرع سوم: تغییر جنسیت هر دو زوج ۲۵۲

۱- تغییر جنسیت زوجین در دو زمان مختلف واقع شود ۲۵۲

۲- تغییر جنسیت زوجین در یک زمان واقع شود ۲۵۲

فرع چهارم: مسئله عده بعد از تغییر جنسیت ۲۵۸

بخش اول: حکم عده بعد از بطلان عقد بواسطه تغییر جنسیت ۲۵۸

بخش دوم: تداوم عده زن در صورتی که در زمان عده تغییر جنسیت دهد ۲۶۱

فرع پنجم: ولایت بر فرزندان بعد از تغییر جنسیت ۲۶۴

بخش اول: مسئله ولایت بر فرزندان ۲۶۶

بخش دوم: مسئله حضانت بر فرزندان ۲۷۳

فرع ششم: مسئله ارث بعد از تغییر جنسیت ۲۷۸

مقام اول: وضعیت نسبی بعد از تغییر جنسیت ۲۷۸

سخن ناشر

مسئله تغییر جنسیت، یکی از مسائل مستحدثه‌ای است که پس از پیشرفت علم پزشکی و توانایی آن بر تغییرات در جنسیت افراد، مطرح و مورد توجه علما و اندیش‌مندان دینی اعم از اسلامی و غیراسلامی قرار گرفته‌است.

بر اساس بررسی‌های نویسنده، عملیات تغییر جنسیت از اقسام متفاوتی برخوردار است که در برخی از آنان تغییر، حقیقی و در برخی دیگر تسامحی است. از آن جایی که این عملیات اعم از حقیقی و غیرحقیقی آن، مشمول موضوع علم فقه قرار می‌گیرد، باید بررسی فقهی شده و حکم آن از منابع و متون دینی استخراج گردد.

از طرف دیگر به نظر نویسنده این کتاب، تحقق خارجی این علمیات چه به صورت حلال و چه به صورت حرام، فقیه را با سؤالات مهمی، هم در حیطه شخصی فرد تغییر جنسیت داده و هم در حیطه روابط اجتماعی‌اش، مواجه می‌کند: از جمله وظایف وی بعد از تغییر جنسیت، مسأله ازدواج سابقش، کیفیت ارث بردنش، مسأله حجاب و نگاه به وی که همگی احتیاج به بررسی و تأملات دقیق فقهی دارد.

نکته‌ای که بررسی این مسئله را از جهت فقهی بسیار ضروری می‌کند، نیاز شدید برخی از افراد جامعه بدان است؛ افرادی هم‌چون خنثی و ناراضیان جنسی، که به خاطر مشکلات روحی و جسمی که بدان مبتلایند، شدیداً به این نوع عملیات نیازمند بوده و گاه در صورت تن ندادن به آن، دست به انتحار می‌زنند.

طبیعتاً تجویز این عمل از جهت شرعی، نیازمند بررسی دقیق آن با توجه به منابع و متون فقهی است.